

**NATURENS
RIGE**

**Serviceniveau
Kompensation for
tabt
arbejdsfortjeneste
Servicelovens § 42**

■ Februar 2023

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	5
SERVICENIVEAU	5
SEKTORANSVARLIGHED	6
FORMÅL	6
MÅLGRUPPE	6
BETYDELIGT NEDSAT FYSISK ELLER PSYKISK FUNKTIONSEVNE	6
VARIGT NEDSAT FYSISK ELLER PSYKISK FUNKTIONSEVNE	6
INDGRIBENDE KRONISK LIDELSE	7
INDGRIBENDE LANGVARIG LIDELSE	7
PERSONKREDS (ANSØGER)	7
BETINGELSER FOR AT MODTAGE KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE	8
NØDVENDIGT OG HENSIGTSMÆSSIGT, AT BARNET PASSES I HJEMMET AF FORÆLDRENE	8
TAB AF ARBEJDSINDTÆGT SKAL VÆRE EN FØLGE AF, AT BARNET SKAL PASSES I HJEMMET	9
BARNET ER FORSØRGET I HJEMMET	9
PEJLEMÆRKER FOR KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE I RINGKØBING-SKIERN KOMMUNE	9
ALTERNATIVER TIL KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE	10
KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE TIL BEGGE FORÆLDRE	10
KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE TIL FORÆLDER, DER IKKE HAR SAMME BOPÆLSKOMMUNE SOM BARNET	11
KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE VED OPHOLD I UDLANDET	11
EKSTRA OMKOSTNINGER VED EN FERIE ELLER ANDET OPHOLD I UDLANDET	11
FORSKELLIGE FORMER FOR KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE – BEVILLINGSTYPER OG BEREGNINGSGRUNDLAG	12
LØBENDE BEVILLING	12
AD HOC BEVILLING	12
BEVILLING I EN AFGRÆNSET PERIODE	13
BEGRUNDELSE FOR UDMÅLING / VURDERING AF OMFANG	13
KONKRET VURDERING	13
AFKLARENDE SPØRGSMÅL TIL VURDERING AF UDMÅLING AF KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE	13
EKSTRA MANGE PASNINGSOPGAVER	14
FORUDGÅENDE NEDGANG I ARBEJDSSTID	14
PLACERING AF ARBEJDSSTID	14
FLEKSIBEL ARBEJDSSTILRETTELÆGGELSE	14
TRANSPORTTID	14
SKÆVE ARBEJDSSTIDER	15
BETYDNING AF ØVRIGE INDSATSER	15
DOKUMENTATION AF LØNTAB	15
LØNMODTAGER	15
BARSELSLOVEN	15
HAR IKKE HAFT INDTÆGTSGIVENDE ARBEJDE ELLER VÆRET ARBEJDSLØS LÆNGE	15

SELVSTÆNDIGE	16
STUDERENDE PÅ SU	16
KTO-FORLIG:(KOMMUNALE TJENESTEMÆND OG OVERENSKOMSTANSATTE)	16
MULIGHED FOR PASNING AF NÆRTSTÅENDE	17
KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE I FORBINDELSE MED FRAVÆR FRA SKOLE- OG PASNINGSTILBUD	17
FOLKESKOLEN OG SEKTORANSVAR	18
GENEREL NEDSÆTTELSE AF UNDERVISNINGSTIDEN OG KORTERE SKOLEDAGE	18
KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE I FORBINDELSE MED FRAVÆR OG KORTERE SKOLEDAGE GRUNDET SYGDOM	18
KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE VED FRITAGELSE FOR FAG OG NEDSAT UNDERVISNINGSTID AF ANDRE ÅRSAGER END SYGDOM	19
KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE TIL UTILSTRÆKKELIGT ELLER IKKE PASSENDE SKOLE- ELLER PASNINGSTILBUD OG FRAVÆR .	19
EKSEMPLER PÅ, HVORNÅR DER KAN BEVILGES KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE	20
NEDSAT IMMUNFORSVAR ELLER STOR SYGDOMSRISIKO	20
TILSYN/OVERVÅGNING	20
MANGLENDE ELLER UROLIG SØVN	21
BEHANDLING, UNDERSØGELSE OG KONTROL	21
INDLÆGGELSER	21
DELTAGELSE I KURSER.....	21
INDKØRING VED OVERGANGE MELLEM INSTITUTIONER / SKOLER:	22
HJEMMETRÆNING	22
EKSEMPLER PÅ, HVORNÅR DER IKKE KAN BEVILGES KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE	22
LUKKEDAGE/-UGER I SFO/BØRNEHAVE MV.	22
PRAKTISKE GØREMÅL I HJEMMET	22
LEDSAGELSE TIL FRITIDSAKTIVITETER	23
AFVISNING AF UNDERVISNINGS- ELLER PASNINGSTILBUD.....	23
SKOLEMØDER	23
LEKTIELÆSNING	23
HJEMMEUNDERVISNING	23
SØSKENDE.....	24
TRÆNING / STØTTE TIL BARNETS SELVSTÆNDIGGØRELSE	24
BEREGNING AF DEN TABTE ARBEJDSFORTJENESTE	24
LØNMODTAGERE	24
FORÆLDRE, DER IKKE ER TILKNYTTET ARBEJDSMARKEDET	24
SELVSTÆNDIGE ERHVERVSDRIVENDE.....	24
FRADRAG AF SKAT, ARBEJDSMARKEDSBIDRAG, ATP	25
FRADRAG FOR SPAREDE UDGIFTER.....	25
BEREGNINGSTIDSPUNKT.....	25
PENSION – ARBEJDSGIVERS ANDEL	25
TILLÆG TIL FERIEFORMÅL	25
OPHØRSFERIETILLÆG.....	25
BEHANDLING AF ANSØGNINGER SAMT OPFØLGNING	25
ANSØGNING	26
SAMLET OPFØLGNING AF TABT ARBEJDSFORTJENESTE OG ANDRE INDSATSER	26
FULDT OPHØR	27

VARSLINGS- OG AFVIKLINGSPERIODE	27
<i>Hvis borgeren ikke klager</i>	27
<i>Hvis borgeren klager</i>	27
ARBEJDSINDTÆGT I AFVIKLINGSPERIODEN	27
FORHOLDET TIL LOV OM ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRING - I PERIODEN MED TABT ARBEJDSFORTJENESTE	28
FORHOLDET TIL LOV OM ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRING – EFTER EN PERIODE MED TABT ARBEJDSFORTJENESTE	28
FORHOLDET TIL LOV OM AKTIV SOCIALPOLITIK	28
FORHOLDET TIL FERIELOVEN (UDBETALING AF FERIEPENGE)	28
NEDSÆTTELSE AF KOMPENSATION FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE	28
SAGSBEHANDLING	28
SAGSBEHANDLINGSFRISTER	28
PARTSHØRING	28
KLAGE	29
SÆRLIG SUPPLERENDE TABT ARBEJDSFORTJENESTE – SERVICELOVENS § 43	29
FORMÅL	29
BETINGELSER	29
OMFANG OG VARIGHED	29

Indledning

Forældre kan have mulighed for at modtage kompensation for tabt arbejdsfortjeneste jf. § 42 i Lov om Social Service (herefter Serviceloven) hvis de har et barn under 18 år, med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Det er en betingelse, at det er en nødvendig konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne, at det passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det.

Det er kommunen, der efter en konkret og individuel vurdering afgør, hvorvidt man kan være berettiget til hjælpen.

Udgangspunktet er, at det er forældrene, der har ansvaret for at opfylde barnets behov, indtil det fylder 18 år. Derfor vil det altid som udgangspunkt skulle vurderes, hvorvidt de konkrete behov eller indsatsen kan tilrettelægges uden for forældrenes arbejdstid, eller arbejdstiden kan tilrettelægges herefter.

Der kan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i et omfang af få timer om dagen eller om ugen, op til dækning af en fuldtidsindtægt, hvis det vurderes nødvendigt, at barnet, som følge af sin funktionsnedsættelse passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at forældrene gør dette.

Der kan endvidere gives kompensation for tabt arbejdsfortjeneste for enkelte dage eller timer, fx i situationer, hvor barnet skal til kontrol, skal indlægges eller til undersøgelser.

Ringkøbing-Skjern Kommune arbejder ud fra den tilgang, at det enkelte barn, som udgangspunkt går i skole, i det timetal, der jf. Folkeskoleloven er bestemt ud fra det konkrete klassetrin, som barnet går i. Børn og Familie samarbejder med Dagtilbud og Undervisning, således at alle muligheder for at støtte det enkelte barn kommer i spil, før der evt. kan træffes afgørelse omkring tabt arbejdsfortjeneste til forældrene til pasning af barnet i hjemmet.

Ligeledes arbejder Ringkøbing-Skjern Kommune ud fra den tilgang, at det er vigtigt, at forældre på trods af deres barns funktionsnedsættelse fortsat fastholder en tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor vil der være fokus på, i samarbejde med familien, at finde alternativer til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Grundlæggende handler det altid om først og fremmest at foretage en vurdering af, hvorvidt barnet og forældrene er i målgruppen for at modtage kompensation for tabt arbejdsfortjeneste – først herefter kan der blive taget stilling til, hvad den tabte arbejdsfortjeneste skal bruges til, og hvor mange timers tabt arbejdsfortjeneste, det er nødvendigt at bevilge. Ligeledes skal det vurderes, hvad der er mest hensigtsmæssigt for det enkelte barn. Der vil derfor altid blive foretaget en konkret udmåling af behovet for tabt arbejdsfortjeneste.

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste beregnes med udgangspunkt i forældrenes konkrete lønindtægt. Der kan dog max tages udgangspunkt i en månedsindtægt på 33.063 kroner (2022-niveau). Der gælder særlige beregningsregler for forældre, der har modtaget kompensation for tabt arbejdsfortjeneste uafbrudt siden 2010. For selvstændige tages der udgangspunkt i seneste afsluttede årsregnskab.

Serviceniveau

Det følger af Servicelovens § 138, at kommunerne inden for lovens rammer kan fastsætte generelle vejledende serviceniveauer for den lokale udmøntning af hjælp efter Serviceloven. Det er i dag frivilligt for kommunerne, om de vil fastsætte et serviceniveau for hjælp til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Nærværende serviceniveau fungerer som vejledende retningslinjer for, hvilken type hjælp kommunen typisk kan give i forhold til forskellige behov. Der skal dog altid tages konkrete og individuelle hensyn i hver enkelt sag på baggrund af den enkelte borgers behov, jf. Servicelovens § 1, stk. 3. Et serviceniveau skal således fraviges, hvis borgerens behov nødvendiggør det.

Sektoransvarlighed

Sektoransvarlighedsprincippet er et overordnet princip i dansk handicappolitik, der handler om, at enhver samfundssektor skal påtage sig sin del af ansvaret for, at de ydelser og tjenester, de leverer, også leveres på betingelser og vilkår, som gør dem tilgængelige for handicappede. Men princippet har også stor betydning for den konkrete sagsbehandling, fordi det medfører, at det er den enkelte sektor, der har ansvar for at yde den konkrete hjælp. Det betyder at det for eksempel er skolen, som har ansvar for, at en elev med behov for støtte får den hjælp, der er brug for i skolen og SFO. Og det er Familierådgivningen, der har ansvaret for at yde hjælpen i fritiden før og efter skole og SFO.

Formål

Formålet med kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til forældre, der har et barn eller en ung med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse er:

- At barnet eller den unge kan forblive i familien og dermed undgå anbringelse på institution eller lignende, såfremt hensynet til barnets tarv tilsiger dette
- At familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets eller den unges nedsatte funktionsevne eller den kroniske/langvarige lidelse
- At hindre at barnets eller den unges nedsatte funktionsevne eller kroniske/langvarige lidelse forværres eller får andre og mere alvorlige følger

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste er dækning af indtægtstab for forældre, der, fordi de passer et barn under 18 år med en omfattende funktionsnedsættelse eller en lidelse, ikke kan passe deres arbejde og opretholde deres sædvanlige arbejdsindtægt.

Målgruppe

Du kan søge om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, hvis du i eget hjem er forsørger for et barn under 18 år med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

Betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne betyder

- at konsekvenserne af lidelsen er af indgribende karakter i den daglige tilværelse
- at det ikke er lidelsens art eller omfang, der er afgørende, men følgerne af den nedsatte funktion
- at selv om lidelsen ofte er lægeligt diagnosticeret, er det den samlede vurdering af funktionsevnenedsættelsen i forhold til den daglige tilværelse, der er afgørende
- at der tages en bred vurdering i forhold til den samlede livssituation, herunder betydningen i relation til barnets aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold m.v.

Varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

Varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne betyder

- at der ikke inden for en overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold,
- at der i lang tid fremover vil være behov for at kompensere for følgerne af funktionsnedsættelsen,
- at normalt vil funktionsnedsættelsen være en belastning resten af livet

Indgribende kronisk lidelse

Indgribende kronisk lidelse betyder

- at lidelsen har alvorlige følger i den daglige tilværelse
- at tilstanden normalt vil vare i flere år,
- at i praksis lægges der vægt på, om lidelsen forventes at vare barnealderen ud

Indgribende langvarig lidelse

Indgribende langvarig lidelse betyder

- at lidelsen har alvorlige følger i den daglige tilværelse
- at det behøver ikke at være en uhelbredelig lidelse
- at i praksis lægges der vægt på, om lidelsen skønnes at vare et år eller mere
- at der kan i særlige tilfælde ydes støtte, selvom lidelsen forventes at vare mindre end et år

Bemærk, at det ikke er nok, at lidelsen *enten* er indgribende *eller* langvarig/kronisk, begge betingelser skal være opfyldte.

Der skal foretages en konkret vurdering af, hvor indgribende lidelsen er i det daglige og om barnet derfor er omfattet af betingelserne.

Der indhentes og inddrages relevant sagkyndig bistand som grundlag for vurderingen, herunder

- lægelig udtalelse om barnets lidelse,
- udtalelser fra de behandlingsinstanser, der har/har haft kontakt med barnet
- udtalelser fra barnets daginstitution
- udtalelser fra barnets skole
- udtalelser fra andre fagpersoner omkring barnet
- udtalelser fra barnets fritidsinteresser

Betingelser og bevillinger vil som udgangspunkt altid bero på individuelle skøn, hvor der foretages en helhedsvurdering af familiens situation.

Der lægges afgørende vægt på en vurdering af selve funktionsnedsættelsen/lidelsen, så det er graden af denne, og ikke den lægelige diagnose, der er afgørende for berettigelsen til ydelsen.

Hvis børn er under medicinsk behandling, skal vurderingen, om barnet opfylder betingelserne i målgruppen, foretages med udgangspunkt i:

- barnets funktionsniveau MED medicin
- dog skal barnet vurderes UDEN medicin, hvis ophøret med medicin vil være akut livstruende eller medføre umiddelbar risiko for varig og væsentlig funktionsnedsættelse

Personkreds (ansøger)

Følgende personer kan være omfattet af personkredsen for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste:

- Forældrene / nære pårørende, hvor barnet har bopæl, forsørger og passer barnet. Dette gælder uanset hvem af dem, der har forældremyndigheden, og uanset om de bor sammen eller hver for sig – kompensation for tabt arbejdsfortjeneste skal søges i forældrerens bopælskommune.
- Den forælder, der ikke bor sammen med barnet, har også ret til at søge om kompensation for tabt

arbejdsfortjeneste i egen bopælskommune.

- Personer, der efter Servicelovens § 78 har barnet i privat familiepleje og faktisk forsørger barnet i deres hjem med tilskud fra forældrene.
- Forældre til børn anbragt uden for hjemmet, der skal følge barnet på hospital (ikke andre behandlingssteder)

Betingelser for at modtage kompensation for tabt arbejdsfortjeneste

- Barnet har en betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller en indgribende kronisk eller langvarig lidelse. (Se afsnittet om målgruppe)
- Det skal være en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne eller lidelse, at barnet passes i hjemmet af forældrene. (Se nedenfor)
- Det skal være mest hensigtsmæssigt, at forældrene passer barnet. (Se nedenfor)
- Tab af arbejdsindtægt skal være en følge af, at barnet skal passes i hjemmet. (Se nedenfor)
- Barnet bor hos og er forsørget af forældrene. Der kan dog ydes hjælp, hvis et barn inden for målgruppen er anbragt uden for hjemmet, og forældrenes tilstedeværelse ved hospitalsbesøg er påkrævet. (Se afsnittet om personkreds og nedenfor)

Nødvendigt og hensigtsmæssigt, at barnet passes i hjemmet af forældrene

Det skal være nødvendigt, som følge af den nedsatte funktionsevne eller lidelse, at barnet passes i hjemmet. Det skal desuden kunne vurderes, at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer barnet.

Det skal således vurderes, om der er reelle alternativer til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste og om disse på baggrund af barnets alder, funktionsnedsættelse og situation i øvrigt er mere hensigtsmæssige, eller om behovet bedst dækkes ved anden støtte.

I vurderingen af, om det er nødvendigt og mest hensigtsmæssigt, om det er en af forældrene eller andre der passer barnet, indgår følgende faktorer:

- Barnets alder, behov og udviklingsmuligheder (f.eks. risiko for, at barnet bliver isoleret)
- Forældrenes forudsætninger og evne i den konkrete problemstilling
- Opgavens karakter
- Hvad ønsker forældrene
- Hvad ønsker barnet/den unge
- Den voksnes forhold (f.eks. betydningen af tilknytningen til arbejdsmarkedet)
- Voksen/barn-forholdet (Etableres der en uhensigtsmæssig afhængighed af hinanden)
- Personlig pleje for unge

Det er således en konkret vurdering, om det kan anses nødvendigt og hensigtsmæssigt, at barnet passes i hjemmet. I en sådan vurdering er det vigtigt at inddrage sagkyndig bistand, fx lægelig udtalelse om barnets lidelse og udtalelser fra behandlingsinstanser eller dagtilbud, der har eller har haft kontakt med barnet. I vurderingen skal det også indgå, om barnet kan passes af en barnepige i tidsrummet mellem, at barnet kommer hjem fra skole eller dagtilbud, og til forældrene kommer hjem fra arbejde.

I vurderingen skal det ligeledes overvejes, hvorvidt opgaven hensigtsmæssigt kan løses af hjemmeplejen jf. Servicelovens § 44/83 eller en aflastningsperson jf. Servicelovens § 41/84 eller SFO / fritidstilbud.

To forældre i hjemmet

Er der to voksne i husstanden forventes det, at forældrene deler de praktiske opgaver mellem sig herunder også pasning af søskende, og dette forhold medtages således ved den konkrete udmåling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Tab af arbejdsindtægt skal være en følge af, at barnet skal passes i hjemmet

Retten til tabt arbejdsfortjeneste opnås, hvis den, der passer barnet i hjemmet, har måttet ophøre med beskæftigelse eller har et indtægtstab for at passe barnet. Hvis et indtægtstab ikke er en følge af, at barnet skal passes i hjemmet, kan der ikke ydes tabt arbejdsfortjeneste, selv om personen rent faktisk passer barnet i hjemmet.

Der kan i særlige situationer ydes tabt arbejdsfortjeneste, selv om personen på ansøgningstidspunktet endnu ikke har opnået tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed ikke har et indtægtstab.

Barnet er forsørget i hjemmet

Det er en betingelse for (ud over, at barnet er omfattet af målgruppen) at der kan bevilges hjælp til dækning af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste efter Servicelovens § 42, at barnet eller den unge med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse forsørges i eget hjem og er under 18 år.

Ved forsørgelse i eget hjem forstås, at barnet eller den unge:

- Bor hos forældrene / den ene af forældrene eller andre pårørende
- Er indlagt på hospital
- Er på aflastning efter Servicelovens § 52 stk. 3 nr. 5 eller Servicelovens § 84 stk. 1
- Er på kost- eller efterskole/højskole (uden at der er tale om en anbringelse)

Der er ikke tale om forsørgelse i eget hjem, hvis barnet eller den unge:

- Er forsørget af offentlige midler ved anbringelse uden for hjemmet efter Servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7
- Forsørger sig selv i eget hjem og for egne midler

Undtagelse for forsørgelse i hjemmet

Hvis barnet er anbragt uden for hjemmet efter Servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, og forældrenes behov for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste opstår i forbindelse med barnets hospitalsbesøg, som skyldes funktionsnedsættelsen eller den indgribende lidelse hos barnet kan der være en undtagelse. Det er en betingelse, at moderens eller faderens tilstedeværelse på hospitalet er en nødvendig konsekvens af barnets funktionsnedsættelse, og at tilstedeværelsen er det mest hensigtsmæssige for barnet samt, at der er et dokumenteret løntab.

Pejlemærker for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i Ringkøbing-Skjern Kommune

- **Forældrene har ansvaret:** Som udgangspunkt er det forældrene, der har ansvaret for at opfylde barnets behov, indtil barnet fylder 18 år. Det skal derfor altid vurderes, om konkrete behov eller indsats kan tilrettelægges uden for forældrenes arbejdstid, eller om arbejdstiden kan tilrettelægges herefter.
- **Tilknytning til arbejdsmarkedet:** Det vægtes, at forældre kan bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet under forløbet, da det sikrer en nemmere tilbagevenden hertil, når der ikke længere er behov for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

- **Særligt i sager om skolefravær:** I sager, hvor der ansøges om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste som konsekvens af, at barnet har skolefravær, skal det altid undersøges, hvordan skolerne har arbejdet med fraværet.

Alternativer til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste

Det skal altid vurderes, om der er reelle alternativer til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, og om disse på baggrund af barnets alder, funktionsnedsættelse og situation i øvrigt er mere hensigtsmæssige, og om behovet derfor bedst dækkes ved anden støtte end kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Alternativer afsøges gennem inddragelse og forældresamarbejde, særligt i sager med skolefravær.

Når en ansøgning om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste modtages, vurderes sagen således ud fra et helhedsperspektiv, hvor familiens samlede situation tages i betragtning, herunder også om der kan være behov for særlig støtte efter servicelovens § 52, stk. 3.

Afhængig af den konkrete sag, kan alternativer til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste fx være (ikke udtømmende):

- Pasning af barnet i familiens netværk
- Afløsning / aflastning, jf. Servicelovens § 84
- Dækning af merudgifter til pasning, hvis de overstiger minimumsbeløbet, jf. Servicelovens § 41
- Foranstaltninger efter servicelovens § 52, stk. 3
- Vurdering af mulighed for fraværsindsats ved PPR i et samarbejde mellem skole, PPR og Familierådgivningen (i sager med skolefravær)

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til begge forældre

Der kan som udgangspunkt kun ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i 37 timer pr. uge i alt. Det er kun i meget begrænset omfang og kun i ganske særlige situationer, at der kan ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til begge forældre samtidigt ud over 37 timer pr. uge. Det er en forudsætning, at begge forældres tilstedeværelse er påkrævet, og at der er tale om en situation af midlertidig varighed, og typisk en situation, hvor barnet opholder sig uden for hjemmet, f.eks. i forbindelse med sygehusophold. Der vil i vurderingen blive lagt vægt på, om det er tilstrækkeligt at bevilge enkelttimer/-dage til at opfylde behovet for tilstedeværelsen for den anden forælder.

Forældre kan også dele de (i udgangspunktet) samlet max. 37 timers tabt arbejdsfortjeneste pr. uge. Det betyder, at der i de situationer, hvor der ydes kompensation ud over 37 timer og til begge forældre er behov for, at det i særlig grad begrundes hvorfor kommunen vurderer, at der i en konkret sag er tale om en ganske særlig situation. Ringkøbing-Skjern Kommune skal da have opmærksomhed på at begrunde hvad der gør, at det er påkrævet at begge forældre er til stede samtidigt.

I disse sager skal det vurderes, om de særlige vurderingskriterier er opfyldt:

- Er der tale om en ganske særlig situation – hvad er de ganske særlige forhold i den konkrete sag?
- Er begge forældres tilstedeværelse påkrævet, herunder om en anden person kan forestå pasningen?
- Hvad er tidsperspektivet – er der tale om en midlertidig periode?

Forældreansvarslovens § 3 indebærer, at ikke-samlevende forældre med fælles forældremyndighed skal videreformidle oplysninger og informationer til hinanden. Der er således ikke mulighed for at bevilge tabt arbejdsfortjeneste til begge forældre til f.eks. kontroller mv. alene fordi de ikke er samlevende.

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til forælder, der ikke har samme bopælskommune som barnet

Hjælp til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste efter Servicelovens § 42 i serviceloven registreres som ydet til den af forældrene, som har modtaget hjælpen. Vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område Nr. 9330 af 21.03.2019 Tabt arbejdsfortjeneste skal ansøges i den bopælskommune, som den forælder, der ansøger, bor i. Det betyder, at såfremt den ene forælder er bosiddende i anden kommune end barnet, er det denne forælders opholdskommune, der skal tage stilling til bevilling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste ved ophold i udlandet

Ydelser efter Serviceloven er betinget af lovligt ophold her i landet, jf. § 2. Efter § 1, stk. 2 i bek. nr. 1296 af 15/12-09 bevares retten til ydelser efter Servicelovens § 42 ved kortvarige ophold/ferie i udlandet. Betingelserne for at modtage hjælpen skal være opfyldt inden udlandsopholdet. Desuden skal kommunen kunne holdes orienteret om at betingelserne for at modtage hjælpen stadig er til stede, jf. retssikkerhedslovens § 11.

Reglerne for ydelser under udlandsophold er følgende:

I enkelte udvalgte situationer kan man medtage sine bevilgede ydelser under midlertidigt ophold i udlandet og i ganske særlige tilfælde kan man få dækket ekstra omkostninger under det midlertidige udlandsophold. Det fremgår af Udlandsbekendtgørelsen, at:

1. For at modtage ydelser efter dansk sociallovgivning, skal man som udgangspunkt have lovligt ophold i Danmark. Man skal således være berettiget og allerede modtage ydelser i Danmark, før der kan tages stilling til punkt 2 og 3
2. I særlige udvalgte situationer kan man medtage sine bevilgede ydelser efter udvalgte paragraffer under midlertidigt ophold uden for landet. Under ophold på op til 1 måned uden for Danmark, må man medtage de ydelser, man i forvejen modtager efter de paragraffer, der er nævnt i Udlandsbekendtgørelsen. For børneområdet må man bl.a. medtage den i forvejen bevilgede tabte arbejdsfortjeneste. Hvis man skal være væk i længere tid end 1 måned, skal borger inden udrejse søge kommunen om det, og kommunen kan give tilladelse til, at man medtager ydelserne i mere end en måned afhængig af rejsens formål og indhold. En rejse, der er begrundet i operation eller behandling i udlandet betalt af sundhedsloven, vil typisk udløse en bevilling til at medtage den i forvejen bevilgede hjælp. Der kan ikke ydes ekstra hjælp ud over det, der i forvejen er bevilget!
3. I helt særlige tilfælde kan der ydes dækning af ekstra omkostninger under korterevarende ferieophold uden for Danmark. Kortvarende ferieophold er i principafgørelse 96-16 af Ankestyrelsen defineret som ferie i op til 14 dage én gang om året.

Ekstra omkostninger ved en ferie eller andet ophold i udlandet

Ferie: Ekstraomkostningerne skal være af afgørende betydning for feriens gennemførelse. Ekstra omkostningerne skal være en følge af den nedsatte funktionsevne og må ikke være en følge af den valgte ferieform. Der er ret til en ferie, som andre i almindelighed vil afholde - ikke en bestemt ferie, der evt. medfører ekstraomkostninger. Ekstraomkostningerne skal være direkte knyttet til den hjælp, der i forvejen er bevilget og må således ikke være udgifter, der er opstået på grund af rejsen.

Sygehusbehandling - ledsagelse:

Hvis en af forældrene modtager kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i det daglige i Danmark, og ydelsen sættes op til fuld tid i forbindelse med barnets hospitalsophold, er der intet til hinder for, at denne forælder kan medtage fuld tabt arbejdsfortjeneste under rejsen. Men der er ikke hjemmel til at yde tabt arbejdsfortjeneste til den anden forælder, medmindre denne allerede er modtager. Såfremt det i sådan en situation lægefagligt vurderes, at begge forældre skal være til stede, så vil det være en sundhedsfaglig udgift at dække den anden forælders tab af arbejdsindtægt.

Forskellige former for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste – bevillingstyper og beregningsgrundlag

Der er forskellige situationer, hvor der kan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste jf. Servicelovens § 42.

Der kan gives bevilling på henholdsvis (se yderligere uddybning nedenfor)

- Løbende bevilling
- Ad hoc bevilling til enkelt dage/timer
- Bevilling i en afgrænset periode.

Omfanget af den tabte arbejdsfortjeneste, vil altid tage udgangspunkt i det nødvendige antal dage/timer, som der er behov for. Eksempelvis til en kontrol kan der bevilges den nødvendige tid til kontrollen samt transporttid fra evt. arbejde til at hente barnet og til kontrollen og retur, såfremt det ligger indenfor normal arbejdstid for ansøgeren. Ligeledes kan der ikke ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til en hel arbejdsdag, fordi det passer arbejdsgiveren bedst i forhold til arbejdsdagens tilrettelæggelse.

Løbende bevilling

Der er ofte tale om et længerevarende behov for tabt arbejdsfortjeneste, hvor det ikke på forhånd er muligt at vide, hvornår behovet ophører. Der foretages løbende opfølgning mindst 1 gang årligt og ofte flere gange årligt for at afdække det konkrete aktuelle behov for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Bemærk, at hvis det vurderes, at behovet er 20 timers ugentlig kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, og forældrene ikke kan udnytte de resterende 17 timer på arbejdsmarkedet, er dette ikke indikation for 37 timer ugentlig kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Bevillingen på tabt arbejdsfortjeneste følger det enkelte barns behov.

Forældre kan også dele – samlet max. 37 - timers tabt arbejdsfortjeneste pr. uge. I særlige tilfælde kan begge forældre modtage kompensation for tabt arbejdsfortjeneste samtidigt – eksempelvis ved barnets indlæggelse/operation på sygehus, hvor det er påkrævet og dokumenteret fra lægelig side, at begge forældre er til stede.

Når der er meddelt bevilling, skal der indhentes bekræftelse fra ansøgers arbejdsgiver på den konkrete time-nedsættelse i den bevilgede periode. Dette gøres på en Arbejdsgivererklæring eller ved, at ansøger dokumenterer det konkrete løntab ved at fremsende den første lønseddel efter udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste.

Ad hoc bevilling

Der gives bevilling for en periode – typisk i 12 måneder ad gangen - begrundet i et fravær fra arbejde til fx at følge barnet til kontroller på sygehus o. lign. Det skal ligeledes vurderes, at det er sandsynligt, at der vil være tale om fravær af væsentlig betydning.

Der skal dokumenteres et løntab ved fremvisning af lønseddel og eventuelt en arbejdsgivererklæring, såfremt lønsedlen ikke er tilstrækkelig specifik. Derudover skal der fremvises dokumentation for formål / fremmøde og der skal indsendes anmodningsskema om udbetaling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Såfremt arbejdstiden kan omlægges til flex, ferie o. lign. så er der ikke et løntab, hvorfor der ikke kan ske udbetaling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Bevilling i en afgrænset periode

Der er ofte tale om en nøje afgrænset periode f.eks. i forbindelse med indlæggelse eller venteperiode til opstart af et konkret tilbud. Bevillingen kan kun gives når det er aftalt med forældrene. Der er ved bevillingens start fastsat en ophørsdato for, hvornår behovet for tabt arbejdsfortjeneste ophører. Bevillingen ophører uden yderligere varsel og opfølgning ved udgangen af perioden. Forældrene orienteres senest ved meddelelse af bevilling om, at bevillingen ophører uden yderligere varsel eller opfølgning, når bevillingen er opfyldt.

Der er ligeledes krav om dokumentation – se ovenfor.

Begrundelse for udmåling / vurdering af omfang

Der kan ydes fuld eller delvis kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Det vil sige, at pågældende enten helt opgiver arbejdet eller går et antal timer ned i arbejdstid. Det skal af bevillingen fremgå klart hvad timerne konkret skal bruges til. Det er vigtigt, at der er tydelighed i forhold til det bevilgede timetal. Helt grundlæggende bidrager det til at sikre det rigtige niveau i bevillingen og en sikring af sammenhæng mellem forskellige ydelser og indsatser. Det gælder både i forhold til at sikre at familien får den nødvendige hjælp og for at undgå, at familien overkompenseres. Når der er tydelighed i forhold til grundlaget og begrundelsen for afgørelsen, har rådgiver og forældrene et langt bedre grundlag når der foretages opfølgning i forhold til at vurdere om der er sket ændringer i familiens situation. Hertil kommer, at det bidrager til, at familien i langt højere grad kan gennemskue formålet med de forskellige ydelser.

Konkret vurdering

Det skal bero på en konkret vurdering, i hvilket omfang der skal ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. I denne vurdering indgår:

- Barnets alder og funktionsnedsættelse
- Omfanget af de pasnings-, pleje- og tilsynsopgaver, der er en følge af funktionsnedsættelsen
- Barnets udviklingsmuligheder, herunder alternative muligheder (dagtilbud, SFO/Special SFO, privatansat hjælper, aflastning m.v.)
- Forælders egne forhold og tilknytning til arbejdsmarkedet
- Familiens og barnets forhold i øvrigt
- Mulighed for at tilrettelægge hverdagen i forhold til de konkrete opgaver
- Mulighed for at tilrettelægge opgaverne uden for arbejdstiden

Afklarende spørgsmål til vurdering af udmåling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste

Forældrene og andre fagpersoner bør spørges om følgende, hvis der søges til:

- Pasning af barnet i hjemmet:
  - Kan barnet være alene hjemme? Hvis ja, i hvor lang tid kan barnet være alene hjemme / ikke være alene hjemme og er pasningsbehovet en nødvendig konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne?
  - Vil et barn på samme alder uden en nedsat funktionsevne have samme behov for pasning?
  - Er der lægefaglig begrundelse for, at barnet skal passes i hjemmet / skal have kortere dage?

- Hvilke tiltag har skolen og / eller SFO afprøvet for at rumme barnet?
- Kan barnet opholde sig på skolen / SFO, selvom det ikke modtager undervisning?
- Indhentelse af søvn
  - Vil et barn på samme alder uden en nedsat funktionsevne have samme behov for pasning om natten?
  - Hvor mange gange vågner barnet om natten?
  - Hvor lang tid er barnet vågen om natten?
  - Har forældrene mulighed for at hvile på andre tidspunkter?
  - Er der fagrelevante oplysninger, der understøtter barnets søvnmønster?
- Kontroller, lægebesøg, møder m.m.:
  - Vil et barn på samme alder uden en nedsat funktionsevne have samme behov for ledsagelse til kontroller, lægebesøg, møder m.m.?
  - Har forældrene mulighed for at tilrette deres arbejdstider fleksibelt?
  - Kan besøget eller mødet placeres på et andet tidspunkt?
  - Er der fagrelevante oplysninger om, at besøget eller mødet er en nødvendig konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne?
  - Er det nødvendigt, at begge forældre deltager i besøget eller mødet?

Ekstra mange pasningsopgaver

Der skal være mange ekstra opgaver i relation til barnet med funktionsnedsættelsen og behovet for pasning og pleje. De konkrete opgaver skal beskrives af forældrene i ansøgningen med angivelse af tidsforbrug for den enkelte opgave. Det forventes at forældrene sammen drager omsorg for barnet og er enige om væsentlige beslutninger om barnet. Det betyder, at forældre i det praktiske daglige arbejde omkring barnet er forpligtet til, at hjælpe og understøtte hinanden, så hverdagen omkring barnet fungerer med de opgaver der må være angående det enkelte barn.

Forudgående nedgang i arbejdstid

I nogle tilfælde har forældre valgt, at gå ned i arbejdstid inden overgangen til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Såfremt det kan godtgøres, at dette alene skyldes barnets nedsatte funktionsevne, skal der tages udgangspunkt i arbejdstiden forud for nedgangen i arbejdstid.

Placering af arbejdstid

Det er forældrenes aktuelle arbejdstider, tidligere arbejdstider eller en eventuel fiktiv arbejdstid, der skal danne grundlag for udmåling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Forældrenes arbejdstider "fastlåses" ikke, så sker der ændringer af de konkrete arbejdstider undervejs i bevillingens løbetid, skal dette forhold inddrages i udmålingen af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Fleksibel arbejdstilrettelæggelse

Har forældrene mulighed for at tilrettelægge sin arbejdstid, således at et indtægtstab kan undgås, skal dette indgå i vurderingen af, om forældrene har haft et nødvendigt indtægtstab.

Transporttid

Forældres transporttid til / fra arbejde skal indgå i beregningen af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Skæve arbejdstider

Udmålingen skal tage afsæt i en vurdering af, i hvilket omfang barnet påvirker forældrenes mulighed for at passe et arbejde. I nogle tilfælde vil skæve arbejdstider fx natarbejde, påvirke forældrenes mulighed for at passe sit arbejde samtidig med, at forældrene varetager pasningen af barnet.

Betydning af øvrige indsatser

Det skal af bevillingen fremgå, at der i forhold til afgørelser om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste og døgnaflastning er lagt vægt på sammenhængen i indsatsen og på at det er vurderet at familien med de konkrete bevillinger er kompenseret. Dette skal være begrundet i afgørelsen.

Dokumentation af løntab

Kompensation for tab af arbejdsindtægt skal være en følge af barnets behov for pasning i hjemmet.

Lønmodtager

Der skal være tale om et dokumenteret indtægtstab som følge af helt eller delvist ophør i beskæftigelsen. Såfremt forælderen har benyttet ferie, fleks, afspadsering eller lignende, er der ikke tale om helt eller delvist ophør af beskæftigelse, men omlægning af arbejdstid, ligesom der ikke er et konkret løntab. En forælder, der modtager kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, kan således som udgangspunkt ikke have overarbejde - heller ikke selv om barnet er på samvær hos den anden forælder, idet der som udgangspunkt skal være tale om et konkret indtægtstab. Der skal dog foretages en konkret individuel vurdering i hvert tilfælde, hvorefter det ikke kan udelukkes, at overarbejde i konkret tilfælde kan tillades.

Barselsloven

Forældre med alvorligt syge børn har ret til dagpenge efter § 26 i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel (barselsloven), når barnets sygdom skønnes at medføre behov for ophold på hospital eller lignende institution i 12 dage eller mere. For enlige forældre ses bort fra 12 dages reglen, og det kan således være muligt, at få en ydelse efter Barselslovens § 26, før barnet har været indlagt i 12 dage.

Der kan være tale om sygdomsforløb, som både består af hospitalsophold og ophold i hjemmet. Der kan også være tale om sygdomsforløb, som alene består af ophold i hjemmet. Det skal være lægeligt attesteret af den læge, som behandler barnet, at betingelserne er opfyldt.

Såfremt en mor, der modtager hjælp efter Servicelovens § 42 føder et rask barn, har hun fortsat ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i forhold til barnet med handicap, såfremt hun stadig passer dette barn i hjemmet.

Bemærk, at hvis betingelserne efter både Servicelovens § 42 i Serviceloven og barselslovens § 26 er opfyldt, kan forældrene vælge, hvilken lovgivning de ønsker anvendt.

Har ikke haft indtægtsgivende arbejde eller været arbejdsløs længe

Der kan ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste efter Servicelovens § 42, hvis det efter en konkret vurdering skønnes, at ansøgeren ville have påtaget sig et indtægtsgivende arbejde, såfremt pågældende ikke skulle passe et barn med nedsat funktionsevne.

I denne vurdering indgår følgende forhold:

- Eventuel tidligere uddannelse
- Tilknytning til arbejdsmarkedet
- Hvilke årsager, der har gjort sig gældende ved den manglende tilknytning til arbejdsmarkedet

Selvstændige

Selvstændige erhvervsdrivende er på lige fod med lønmodtagere berettiget til kompensation for tabt erhvervsindkomst. Der kan være særlige forhold, såfremt virksomheden er nystartet. Der kan ikke i beregning af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste tages højde for nedgang i virksomhedens almene indtjening, ordredning o. lign.

Der stilles krav om "synligheden" af tabet i virksomhedens driftsregnskab. Bevisbyrden herfor påhviler den selvstændige og kan påvises fx ved:

- Ansættelse af en vikar
- Ægtefællen arbejder mere
- Virksomheden omlægges

Studerende på SU

Hvis der er tale om en SU-berettiget uddannelse, er uddannelsen at betragte som en fuldtidsuddannelse. Der er derfor ikke tale om fravær fra arbejde, hvorfor der ikke kan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Er der derimod tale om en deltidsuddannelse, vil der som udgangspunkt blive fratrukket et antal timer svarende til studieaktiviteten. I helt særlige tilfælde kan der efter en konkret vurdering fortsat udbetales kompensation for tabt arbejdsfortjeneste uden fratræk for studieaktivitet. I denne vurdering indgår bl.a.

- Formålet med kompensation for tabt arbejdsfortjeneste
- Tidsrum for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste
- Hvilket studie er der tale om
- Omfanget af studiet (fx timetal, ECTS-point mv.).
- Tilrettelæggelse af studiet (undervisning, forberedelse, fjernstudie mv.)
- Hvornår ligger undervisningen tidsmæssigt

Studieaktiviteterne må aldrig være i strid med formålet med kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

KTO-forlig:(Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte)

Som offentligt ansat er man omfattet af KTO forliget, hvor der kan gives tjenestefrihed af tvingende familiemæssige årsager, ved:

- Ulykke og akut sygdom:
Ansatte har ret til tjenestefrihed af kortere varighed, når tvingende årsager som sygdom eller ulykke i familien gør det påtrængende nødvendigt, at den ansatte er til stede øjeblikkeligt.
- Børns hospitalsindlæggelse:
Stk. 1. Ansatte, som er forældre til børn under 14 år, har ret til tjenestefrihed med sædvanlig løn i op til 5 arbejdsdage pr. barn indenfor 12 på hinanden følgende måneder ved barnets hospitalsindlæggelse, herunder hvis barnet under indlæggelsen opholder sig i hjemmet.
Stk. 2. Tjenestefriheden er i øvrigt betinget af følgende:
  - Retten til tjenestefrihed efter denne bestemmelse kan for begge forældre til sammen ikke overstige 5 arbejdsdage inden for 12 på hinanden følgende måneder.
  - Den ansatte skal på opfordring fremlægge dokumentation for hospitalsindlæggelsen.

Bemærkning: Ved forældre forstås biologiske forældre, adoptivforældre eller personer, som har forældremyndigheden over barnet.

- Pasning af alvorligt syge børn under 18 år:

Ansatte, som er forældre til alvorligt syge børn under 18 år, har ret til hel eller delvis tjenestefrihed med sædvanlig løn, når betingelserne for at få dagpenge efter § 26 i barselloven er opfyldt. Arbejdsgiveren har dog mulighed for at begrænse retten til tjenestefrihed til 1 måned pr. år pr. barn. Der kan herudover aftales yderligere tjenestefrihed.

Bemærkning: Arbejdsgiveren er efter barselloven berettiget til dagpengerefusion, når der udbetales løn til den ansatte, der opfylder lovens betingelser. Arbejdsgiveren skal senest en uge efter barnet er blevet rask anmelde kravet om refusion til den ansattes bopælskommune.

- Pasning af børn med nedsat funktionsevne mv.
Ansatte har ret til tjenestefrihed svarende til det antal arbejdstimer, hvortil bopælskommunen yder kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, når den ansatte i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, og som i henhold til Servicelovens § 42 i lov om social service er berettiget til tabt arbejdsfortjeneste. Arbejdsgiveren har dog mulighed for at begrænse retten til tjenestefrihed til 1 år pr. barn. Der kan herudover aftales yderligere tjenestefrihed.

Såfremt det for den offentligt ansatte er muligt at få en ydelse efter KTO, så vil det som udgangspunkt skulle afsøges, førend der tages stilling til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, da den offentligt ansatte ved anvendelse af KTO-forliget bibeholder sin løn og pension.

Mulighed for pasning af nærtstående

Serviceovens § 118 gælder både for børn og for voksne i modsætning til Serviceovens § 42.

Følgende tre betingelser skal være opfyldt for, at der kan ske ansættelse efter Serviceovens § 118:

- At alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet, eller at plejeforholdet svarer til et fuldtidsarbejde
- At der er enighed mellem parterne om etableringen af pasningsforholdet og
- At kommunen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at det er den pågældende person, der passer den nærtstående.

Det betyder, at der i praksis er tale om en fuldtidsansættelse – hvorfor bestemmelsen i forhold til mange afgørelsessager, ikke vil være relevant, idet der oftest alene er behov for en delvis kompensation.

Ansættelsesperioden kan vare op til 6 måneder og kan opdeles i flere perioder af ned til 1 måneds varighed, jf. Serviceovens § 118, stk. 3. Der er mulighed for forlængelse i indtil 3 mdr. i umiddelbar tilknytning til den aftalte pasning.

Derudover adskiller Serviceovens § 118 sig ved, at:

- Der er ret til orlov for personer med tilknytning til arbejdsmarkedet, jf. lov om lønmodtageres ret til fravær fra arbejde af særlige familiemæssige årsager.
- Under pasningsforholdet oppebæres en egentlig lønindtægt.

Hvis en forælder opfylder betingelserne for både Serviceovens § 42 og Serviceovens § 118, har borgeren ret til at vælge den ordning, som er mest gunstig for vedkommende.

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med fravær fra skole- og pasningstilbud

Folkeskolen og sektoransvar

- Bekendtgørelse 693 20.6.2014 om specialundervisning § 12 stk.3: • Undervisningstiden kan med forældrenes tilslutning nedsættes, hvis elevens helbred ifølge lægeerklæring ikke tillader gennemførelse af fuld undervisning. Læs mere om Afkortning af skoledagens længde: <https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/afkortning-af-skoledagens-laengde>
- Undervisningsministeriets Vejledning om muligheder for afkortning af skoledagens længde af 2.maj 2016 (<file:///C:/Users/lifri/Downloads/160511-Revideret-vejledning-om-anvendelse-af-folkeskolelovens-paragraf-16-b.pdf>)
- Hyrdebrev fra Undervisningsministeriet og Socialministeriet om nedsat undervisningstid og tabt arbejdsfortjeneste: Skrivelse nr. 10365 af 15.12 2016 om tilrettelæggelse af hjælp og støtte efter serviceloven og folkeskolelovgivningen til børn med handicap og deres familier (<http://www.socialjura.dk/content-storage/regler/2016/skr-10365-af-1512-2016/>)

Opmærksomheden henledes på, at barnets skole eller pasningstilbud ikke kan beslutte, hvorvidt der kan ske udbetaling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Generel nedsættelse af undervisningstiden og kortere skoledage

Nedsættes undervisningstiden generelt, eks. for en hel klasse, en hel årgang, eller lignende, er skolen forpligtiget til fortsat at opfylde elevens pasningsbehov inden for den almindelige undervisningstid, hvilket følger af folkeskolelovens § 16 b. Derfor er det som udgangspunkt ikke muligt at bevilge kompensation for tabt arbejdsfortjeneste for at passe et barn i dette tidsrum.

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med fravær og kortere skoledage grundet sygdom

Almen folkeskole: Ved langvarig eller svær kronisk sygdom, hvor barnet ikke kan deltage i hele eller dele af undervisningen, kan barnet have en kortere skoledag. Det er skolelederen, der træffer denne afgørelse på baggrund af en lægeerklæring og med forældrenes tilslutning. Skolelederens afgørelse træffes på baggrund af en individuel vurdering af elevens helbredsmæssige situation. Skolen skal tilbyde sygeundervisning.

Specialskele: For enkeltelever, der får specialundervisning, kan undervisningstiden nedsættes, hvis elevens helbred ikke tillader fuld undervisning. Det er skolelederen, der træffer denne afgørelse på baggrund af en lægeerklæring og med forældrenes tilslutning. Skolelederens afgørelse træffes på baggrund af en individuel vurdering af elevens helbredsmæssige situation. Skolen skal tilbyde sygeundervisning.

Hvis barnet ikke kan deltage i skolens undervisning på grund af sygdom, eller skolens leder har truffet afgørelse om, at et barn, der får specialundervisning, skal have forkortet skoledagen af helbredsmæssige grunde, skal det indgå i grundlaget for kommunens afgørelse om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

En skoleleders afgørelse om en enkelt elev inden for skolens rammer kan ikke omgøres af Familierådgivningen, og forældrene har ikke mulighed for at bestemme, hvor lang tid barnet skal gå i skole. Det er imidlertid frivilligt for forældrene, om de ønsker, at barnet går i SFO eller i et andet fritidstilbud eller pasningstilbud. Dog kan det have en betydning i forhold til den konkrete udmåling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, såfremt barnet kan passes i SFO / andet pasningstilbud, men forældrene selv har valgt at barnet ikke skal passes i SFO / andet pasningstilbud.

- Såfremt et barn er helt eller delvist sygemeldt pga. belastningsreaktioner, kan der ved konkret vurdering af behov bevilges tabt arbejdsfortjeneste i en afgrænset periode, mens skole- eller pasningstilbud afklarer, hvordan de kan etablere/tilrettelægge et tilbud, der tager højde for barnets belastningsgrad.

- Såfremt et barn pga. smerter eller udtrætning har behov for reduceret skema, laves konkret aftale mellem skole- eller pasningstilbud, forældrene og Familierådgivningen på baggrund af lægeerklæring indhentet af skole- eller pasningstilbud.
- Såfremt et barn som følge af angst har behov for reduceret skema/fremmøde eller har behov for forældrens tilstedeværelse i skole- eller pasningstilbud, skal der foreligge en konkret individuel plan for angstbehandling, optrapning i fremmødetid samt udfasning af forældrens tilstedeværelse.
- Såfremt et barn er helt eller delvist sygemeldt af andre grunde end ovennævnte, kræves som udgangspunkt en lægeerklæring, før der kan gives kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til reduceret skema/fremmøde. Det skal altid konkret undersøges, hvorvidt barnets særlige behov kan imødekommes ved en anderledes tilrettelæggelse af skole- eller pasningstilbud.

Aftaler mellem forældre og skole- eller pasningstilbud om reduceret skema /mødetid, uden at Familierådgivningen har været involveret, medfører ikke ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Det forventes, at forældre og skole- eller pasningstilbud i forbindelse med den indgåede aftale har forholdt sig til barnets eventuelle behov for pasning.

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste ved fritagelse for fag og nedsat undervisningstid af andre årsager end sygdom

For elever, der er omfattet af specialundervisningsbekendtgørelsen – altså elever, der er henvist til specialundervisning i:

- Specialskole
  - Specialklasse
  - Den almene klasse (udmålt med 9 klokketimer svarende til 12 undervisningstimer) gælder det, at
1. eleven kan fritages for fag, hvis det er åbenbart formålsløst at undervise eleven. Der kan ikke fritages for dansk og matematik. For øvrige fag skal der lægges en plan for, hvordan eleven får den mistede undervisning.
  2. eleven kan få sin undervisningstid nedsat, hvis elevens helbred ifølge lægeerklæring ikke tillader fuld undervisning. Nedsat undervisningstid, der er begrundet i barnets helbred, er omfattet af reglerne for sygeundervisning, jf. bekendtgørelse om sygeundervisning af elever i folkeskolen og frie grundskoler, og der skal lægges en plan for, hvordan eleven får den mistede undervisning

Aftaler mellem forældre og skole- eller pasningstilbud om reduceret skema /mødetid, uden at Familierådgivningen har været involveret, medfører ikke i sig selv ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Det forventes, at forældre og skole- eller pasningstilbud i forbindelse med den indgåede aftale har forholdt sig til barnets eventuelle behov for pasning.

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til utilstrækkeligt eller ikke passende skole- eller pasningstilbud og fravær

Det er skoleområdet, der er ansvarlig for et passende undervisningstilbud, uanset individuelle vanskeligheder. Dagtilbudsområdet har ligeledes ansvaret for at sikre et tilstrækkeligt pasningstilbud, uanset barnets individuelle vanskeligheder.

Har barnet et nuværende skole- eller pasningstilbud, som vurderes ikke at kunne rumme barnet, er tilbuddet fortsat ansvarligt for pasningen af barnet, indtil der er givet et andet konkret tilbud.

Såfremt barnet ikke har et relevant skole- eller pasningstilbud, skal socialrådgiver i første omgang sikre sig, at familien har kontakt til skolelederen med henblik på at finde et relevant tilbud.

Der gives som udgangspunkt ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste på baggrund af utilstrækkeligt eller manglende støttende skole- eller pasningstilbud.

I særlige tilfælde, hvor der er ventetid på et konkret tilbud, og hvor der ikke er øvrige muligheder, kan der for en kortere afgrænset periode bevilges tabt arbejdsfortjeneste.

Der kan ud fra en konkret, individuel plan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i en kortere indkøringsperiode, hvorefter skole- eller pasningstilbud forventes at kunne varetage opgaven/iværksætte det nødvendige for at kunne varetage opgaven. I vurderingen af periodens længde indgår, hvor lang tid skole- eller pasningstilbud har haft til at forberede sig på opgaven inden opstart.

Bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste som følge af skolefravær, manglende eller utilstrækkeligt støttende skole- eller pasningstilbud, skal der altid udarbejdes en plan for barnets tilbagevenden, samt en plan, hvor der tages stilling til konkret nedtrapning af den bevilgede kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Denne plan skal lægges i en dialog mellem skole, Familierådgivningen samt forældrene. Planen skal ligeledes indeholde konkrete pædagogiske tiltag og indsatser, der sker både i skolen og i hjemmet og med et tværfagligt perspektiv. Ligeledes bør det vurderes, om der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse jf. Lov om Social Service § 50.

Aftaler mellem forældre og skole- eller pasningstilbud om reduceret skema /mødetid, uden at Familierådgivningen har været involveret, medfører ikke ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Det forventes, at forældre og skole- eller pasningstilbud i forbindelse med den indgåede aftale har forholdt sig til barnets eventuelle behov for pasning.

Såfremt barnet har et relevant skole- eller pasningstilbud og forældrene ikke ønsker at tage imod tilbuddet, giver dette ikke ret til, at der kan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Eksempler på, hvornår der kan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste

Nedsat immunforsvar eller stor sygdomsrisiko

Børn og unge, som pga. nedsat immunforsvar eller stor sygdomsrisiko ikke kan være i et dagtilbud eller skole, eller hvor det hver dag er nødvendigt at vurdere, om barnet kan komme af sted og i hvilket omfang. Behovet for fravær fra dagtilbud/skole skal være lægeligt dokumenteret.

Tilsyn/Overvågning

Børn og unge, som har et stort behov for tilsyn og/eller overvågning, fordi de ikke kan overskue konsekvenserne af deres handlinger og derfor risikerer at komme til skade eller skade andre.

Behovet for overvågning vurderes konkret i forhold til, i hvilket omfang barnet kan være i dagtilbud eller skole og klub samt barnets alder.

0 – 6 år: Der bevilges som udgangspunkt ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til overvågning, idet andre børn i alderen 0-6 år også skal overvåges/ikke kan være alene.

6- 18 år: Hvis der er behov for egentlig overvågning foretages en konkret individuel vurdering af, i hvilket omfang dette er nødvendigt i forhold til forældrenes arbejdstid. I vurderingen kan indgå barnets alder og børns generelle behov for tilgængelige voksne.

Manglende eller urolig søvn

Børn og unge over 3 år, som sover meget uroligt eller sparsomt, så forældrene hver nat skal tilse og hjælpe dem ofte og i et omfang, der ligger ud over, hvad der sædvanligvis kan forventes af et barn over 3 år.

Til børn under 3 år gives der som udgangspunkt ikke kompensation for manglede søvn, idet andre børn under 3 år også kan have behov for at blive tilset/hjulpet af forældrene i løbet af natten.

Behovet for søvn vurderes konkret ud fra de faktiske omstændigheder. Behovet kan også opstå hvis barnet, grundet manglende nattesøvn, ikke er i stand til at komme af sted i dagtilbud/skole.

Der tages højde for om forældrene har mulighed for at tilrettelægge således, at de på skift kan sove igennem.

Behandling, undersøgelse og kontrol

Hvis barnet skal deltage i mange behandlinger, undersøgelser eller kontroller, der har relation til den konkrete funktionsnedsættelse og der ligeledes er en forælder, der skal ledsage hertil, gælder nedenstående:

- Det kræves at forældrene så vidt muligt forsøger at aftale tider, der ligger udenfor arbejdstid eller der afsøges muligheder indenfor gældende overenskomster
- Benyttes det frie sygehusvalg kan der ikke gives kompensation for tabt arbejdsfortjeneste for det ekstra tidsforbrug, det måtte medføre. Hvis forældrene selv har valgt ekstra behandling, gives der ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste hertil
- Der skal som udgangspunkt være tale om et væsentligt fravær fra arbejde på mindst 3 hele arbejdsdage pr. år – svarende til et fravær på 22 timer (3*7,4 timer) hvis der er tale om en ansættelse på 37 timer. Timerne reduceres tilsvarende, hvis der er tale om en ansættelse på nedsat tid

Forbruget af tid indeholder:

- Den tid, behandlingen tager
- Transporttid til og fra behandling (såfremt det foregår i arbejdstiden)
- Transporttid til og fra arbejdsplads / hjemmet til afhentning af barnet

Indlæggelser

Hvis barnet skal indlægges, kan én forælder få kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, hvis det er påkrævet, at en forælder er til stede. Indlæggelsen skal være en direkte følge af barnets funktionsnedsættelse eller kronisk/ langvarige lidelse.

Sygehuset har, jf. sektoransvarlighedsprincippet, ansvaret for pasning og pleje af barnet, mens det er indlagt. Hvis det er lægeligt påkrævet og dokumenteret, kan der undtagelsesvis ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til begge forældre samtidig. Dette kan fx være hvis lidelsen er så alvorlig at begge forældres tilstedeværelse er påkrævet.

Deltagelse i kurser

Ved deltagelse i handicaprettede kurser, kan der bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, hvis følgende er opfyldt:

- Kurset er en nødvendighed for at forældrene er i stand til at passe/opdrage/give omsorg til barnet
- Deltagelse medfører et væsentligt fravær fra arbejdet på 3 hele arbejdsdage pr. år (evt. lagt

sammen med andre opgaver vedr. barnet fx kontrol på sygehus) – svarende til et fravær på 22 timer (3*7,4 timer), hvis der er tale om en ansættelse på 37 timer. Timerne reduceres tilsvarende, hvis der er tale om en ansættelse på nedsat tid – eksempelvis 18 timer (3*6 timer) hvis der er tale om en ansættelse på 30 timer

- Kurset kan ikke afholdes uden for forældrenes arbejdstid. Udgangspunktet for forbrug af tid er:
  - o Den tid kurset varer
  - o Transporttiden til og fra kurset, såfremt dette foregår i arbejdstiden

Indkøring ved overgange mellem institutioner / skoler:

Det anses som en almindelig forældreopgave, at der i et vist omfang, planlægges enkelte feriedage i forbindelse med et skifte fra børnehave til skole og lignende. Ved skift fra børnehave til ny børnehave på baggrund af funktionsnedsættelsen hos barnet, vurderes der heller ikke et yderligere tidsforbrug end normalt. Derfor ydes der som udgangspunkt ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i en sådan overgang.

I særlig tilfælde hvor skiftet sker akut, og forældrene derfor ikke har kunnet planlægge ud fra det, og der er et behov for indkøring, kan der dog bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i max. 14 dage. Herefter forventes det nye tilbud at være i stand til at håndtere problemstillingen, idet barnet specifikt er visiteret til dette tilbud.

Hjemmetræning

Jævnfør Servicelovens § 32a kan der bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i det omfang hjemmetræningsplanen fordrer det.

Eksempler på, hvornår der ikke kan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste

Lukkedage/-uger i SFO/børnehave mv.

Der gives ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til forældre i forbindelse med lukkedage/-uger i SFO / børnehaver mv. Forældrene er henvist til at tilrettelægge deres ferie og fridage ud fra barnets ferier og fridage på linje med andre forældre.

Jf. sektoransvarlighedsprincippet er det:

- Dagtilbud og Undervisnings ansvar/kompetence at vurdere, om der skal gives tilbud om nødpasning og i givet fald hvilket tilbud.
- Dagtilbud og Undervisnings ansvar at sikre, at der er de nødvendige undervisningstilbud til alle børn, uanset deres individuelle vanskeligheder.

Tilsvarende er Dagtilbud og Undervisning ansvarlig for at sikre, at der er et relevant pasningstilbud til alle børn under skolealderen. Der gives derfor som udgangspunkt ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste pga. manglende eller ikke tilstrækkeligt støttende skole- eller pasningstilbud.

Praktiske gøremål i hjemmet

Som udgangspunkt bevilges der ikke kompensation af tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med praktiske og huslige gøremål. Det vurderes almindeligt at have dagligdags gøremål i form af tøjvask, indkøb, madlavning og lignende i alle husstande. Opgaverne er noget alle familier må udføre, og det forudsættes dermed ikke at give større tilrettelæggelsesopgaver, end hvad forældre til ikke handicappede børn har. Dog

kan der jf. Servicelovens § 84 vurderes, om behovet for afløsning / aflastning kan afhjælpes med rengøring i hjemmet.

Hvis der er tale om en *enlig forsørger*, og barnet kræver en helt særlig opmærksomhed og overvågning i alle vågne timer, således at forælderen ikke kan planlægge sig ud af de praktiske gøremål (som fx at nå at forberede aftensmad efter arbejdstiden, inden barnet kommer hjem), kan der i disse særtilfælde bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Det forudsættes, at indkøb kan varetages via bestilling over internettet eller levering fra lokal købmand. Børn under 6 år vurderes at have et generelt behov for opmærksomhed og overvågning, hvorfor kompensation for tabt arbejdsfortjeneste ikke bevilges til denne aldersgruppe.

Ledsagelse til fritidsaktiviteter

Forældres ledsagelse til fritidsaktiviteter vurderes som en almindelig forældreopgave, og derfor bevilges der ikke kompensation for at følge sit barn til fritidsaktiviteter. I særlige tilfælde, hvor det er sandsynliggjort, at barnet ikke ville kunne deltage i andre former for fritidsaktiviteter, og hvor aktiviteten ikke kan tilrettelægges uden for forældrenes arbejdstid og arbejdstiden ikke kan omlægges, kan der efter en konkret og individuel vurdering bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Afvisning af undervisnings- eller pasningstilbud

Såfremt barnet har et relevant skole- eller pasningstilbud og forældrene ikke ønsker at tage imod tilbuddet, giver dette ikke ret til, at der kan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Skolemøder

At forældre deltager i almindelige og ordinære møder i skoleregiet anses som en almindelig opgave i forbindelse med at have sit barn i skoleregiet. Der bevilges derfor ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, ej heller om der indkaldes til ekstraordinære møder pga. funktionsnedsættelsen. Ankestyrelsen vurderer, at dette tidsforbrug ikke overstiger, hvad forældre til ikke-handicappede børn skal deltage i, hvis barnet fx af sociale eller faglige årsager har problemer med skolegangen.

- Skulle der i visse tilfælde være ekstraordinært mange møder, kan de indgå i den samlede beregning af nødvendigt fravær fra arbejde (dog skal det overstige 3 arbejdsdage). Der foretages en konkret individuel vurdering af dette.
- Møderne bedes forsøgt afholdt uden for forældrenes arbejdstid – afklares mellem forældre og skole.

Lektielæsning

Der gives ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til lektielæsning, da det er en opgave, der skal løses i skoleregiet. Det betragtes endvidere som en opgave, alle forældre har i forhold til skolesøgende børn.

I en konkret sag har Det Sociale Nævn vurderet, at to timer dagligt ikke overstiger, hvad forældre må påregne at skulle bruge, hvis barnet f.eks. af faglige årsager har problemer med lektierne. Såfremt barnet skal bruge mere end to timer dagligt, bør familien tage kontakt til skolen med henblik på at tilrettelægge undervisningen og lektier anderledes.

Hjemmeundervisning

Hvis forældre vælger at hjemmeundervise deres børn kan der ikke søges om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i den tid, hvor man hjemmeunderviser. Hvis barnet trænes i hjemmet, jf. Servicelovens § 32a, og der ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, kan den tid, der anvendes til hjemmeundervisning ikke medtages, jf. Servicelovens § 32a stk. 5.

Søskende

Der gives ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til direkte tid med søskende, da ydelsen skal benyttes til pasning af barnet med funktionsnedsættelsen eller den kroniske/langvarige lidelse (eller aktiviteter der sætter forældrene i stand til at passe barnet).

Hensynet til søskende kan dog indgå som element i øvrige vurderinger. Dog vil afløsning / aflastning til barnet med handicap som udgangspunkt være måden at give forældre mere tid med søskende.

Træning / støtte til barnets selvstændiggørelse

Der kan ikke bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til træning af barnet (med mindre, at barnet er godkendt til hjemmetræning)

Der kan ikke bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til støtte til barnets egen udvikling og selvstændiggørelse af barnet. Et sådan behov kan ikke sidestilles med et behov for pasning. I stedet skal det afklares, om et sådan behov skal søges imødekommet efter andre bestemmelser i serviceloven.

Beregning af den tabte arbejdsfortjeneste

Udgangspunktet er, at kompensere for det indtægtstab forældrene har ved helt eller delvist at opgive arbejdet for at kunne passe barnet. Dette såfremt betingelserne for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste er opfyldt.

Der er fra 1/1-11 fastsat et loft over beregningsgrundlaget for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, jf. Servicelovens § 42, stk. 3. Den hidtidige bruttoindtægt fastsættes forskelligt alt afhængigt af, om pågældende er lønmodtager, ikke har opnået tilknytning til arbejdsmarkedet eller er selvstændig erhvervsdrivende. Ydelsen kan højest være på 33.063 kr. om måneden (ydelsesloftet) i 2022 for modtagere, der får udbetalt tabt arbejdsfortjeneste for hele deres hidtidige indtægt.

Lønmodtagere

Den hidtidige bruttoindtægt fastsættes ud fra den seneste lønindtægt, dette dokumenteres ved fremsendelse af de seneste 3 måneders lønsedler. Forælder skal dokumentere indtægten. Hvis dokumentationen evt. viser en usædvanlig lønindtægt i perioden, f.eks. en mindre lønudbetaling på grund af sygdom, ferie eller en større lønudbetaling på grund af overarbejde, skal beregningen tage udgangspunkt i den almindelige løbende lønindtægt. Den normale bruttoløn udgør den faste løn samt de tillæg, der indgår som en integreret og normal del af lønnen, dog med fratræk af eget bidrag til arbejdsmarkedspension. Det kan f.eks. være forskudt-tidstillæg og weekend tillæg. Udlæg som forælder har haft i forbindelse med arbejdet, fx kørselsgodtgørelse og andre ikke skattepligtige beløb, indgår ikke i den normale bruttoløn.

Forældre, der ikke er tilknyttet arbejdsmarkedet

For forældre, der endnu ikke har opnået tilknytning til arbejdsmarkedet, er det den lønindtægt, som forælderen ville have kunnet opnå, der skal ligge til grund for beregningen. Hvis forælderen ikke kan dokumentere hidtidig lønindtægt, f.eks. fordi denne har været arbejdsløs længe eller ikke har en uddannelse, kan beregningen tage udgangspunkt i kontanthjælpsatsen.

Selvstændige erhvervsdrivende

Udgangspunktet er det dokumenterede indtægtstab på baggrund af regnskab m.v. Når denne indtægt er fremfundet, foretages resten af beregningen som til en lønmodtager.

Fradrag af skat, arbejdsmarkedsbidrag, ATP

For både lønmodtagere og selvstændige skal der trækkes skat, arbejdsmarkedsbidrag, ATP.

Fradrag for sparede udgifter

De eventuelle besparelser, der opnås ved arbejdsophøret / arbejdstidsnedsættelsen skal fratrækkes nettoydelsen. Besparelserne drejer sig typisk om:

- Befordring til / fra arbejde
- Dagtilbud (Der tages højde for eventuelt nedsat betaling i forhold til funktionsnedsættelsen og / eller søskenderabat)
- Feriegodtgørelse, der er optjent forud for overgangen til tabt arbejdsfortjeneste, da der ikke kan udbetales tabt arbejdsfortjeneste samtidig med afholdelse af ferie.

Beregningstidspunkt

Som udgangspunkt sker der beregning i forbindelse med bevilling.

Hvis der uafbrudt har været behov, skal beregningen tage udgangspunkt i det tidspunkt, hvor barnet opfyldte betingelserne og forældrene blev berettigede. Det er uden betydning, om det er mor eller far, der har modtaget ydelsen - for begge forældre tager man udgangspunkt i den løn, modtageren havde den dag bevillingen begyndte.

Pension – arbejdsgivers andel

Bidrag til en arbejdsgiverbetalt pensionsordning indgår i beregningen af den tabte arbejdsfortjeneste, men kun, hvis der er indbetalt til en pensionsordning umiddelbart før overgangen til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Der gives 10 % af bruttoydelsen, dog højst et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag.

For statsansatte tjenestemænd, dog 15 %, dog højst et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag.

Beløbet indsættes i pensionskassen, som angivet på pensionsoplysningskemaet.

Tillæg til ferieformål

Ved årsskiftet beregnes et tillæg til ferieformål på 1 % af bruttoydelsen i det forudgående kalenderår. Udbetalingen sker med lønnen for april.

Ophørsferietillæg

Når bevillingen af tabt arbejdsfortjeneste ophører / nedsættes væsentligt udbetales et tillæg på 12,5 % af bruttoydelsen i det forudgående kalenderår (udbetales straks) og indeværende kalenderår (udbetales ved ferieårets start, september det efterfølgende år) til ferieformål. Er der udbetalt 1 % tillæg til ferieformål, indgår dette beløb ikke i beregningen.

Hvis en forælder reduceres i antal timer for tabt arbejdsfortjeneste, betragtes dette som delvist ophør og der skal udbetales tillæg til ferieformål forholdsæssigt til det antal timer forælderen er reduceret.

Tillæg til ferieformål og ferietillæg ved ophør er ikke at betragte som feriepenge i ferielovens forstand, hvorfor ydelserne ikke kan sammenlignes efter de to regelsæt.

Behandling af ansøgninger samt opfølgning

Ansøgning

Ved modtagelse af en ansøgning, uanset om denne kommer direkte fra forældrene eller det er sygehuset, der ansøger på forældrenes vegne, er ansøgningsdatoen den dag henvendelsen kommer.

Familien skal altid udfylde ansøgningsskema, da de her skriver under på bl.a. oplysningspligt. Såfremt der er kommet ansøgning fra sygehuset, kan denne ansøgning vedhæftes ansøgningsskema, som forældrene underskriver.

Forældrene skal orienteres grundigt om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste og mulige alternativer til dette.

Familien skal levere de nødvendige oplysninger til sagsbehandlingen. Der kan foreligge lægelig dokumentation for funktionsnedsættelsen/lidelsen. Der kan evt. indhentes yderligere udtalelser fra læge, sygehus, skole eller andre.

Såfremt forældrene ikke ønsker at levere de nødvendige oplysninger eller give tilladelse til indhentning af udtalelser, afgøres sagen på det foreliggende grundlag.

Samlet opfølgning af tabt arbejdsfortjeneste og andre indsatser

Der er pligt til løbende at følge sagerne for at sikre, at hjælpen opfylder sit formål. Opfølgningen skal være helhedsorienteret og der skal overvejes andre muligheder for hjælp.

Opfølgning skal som minimum ske inden udgangen af opfølgningsperioden, eller når der fremkommer oplysninger, der giver grundlag for revurdering af ydelsen og dens omfang. Ved opfølgning skal det vurderes, om der skal indhentes nye oplysninger fra læge, sygehus eller andre.

Hvis der i en sag både er bevilling af tabt arbejdsfortjeneste og aflastning (døgn uden for hjemmet) / afløsning (i hjemmet) skal der laves en samlet vurdering og / eller opfølgning. Det giver et bedre grundlag for at lave en samlet og helhedsorienteret vurdering af indsatsen med fokus på, hvordan de enkelte indsatser supplerer hinanden. Herunder om der er indsatser som overlapper hinanden, om indsatsen i tilstrækkelig grad dækker familiens behov. Familien får dermed også et bedre overblik over deres samlede bevillinger.

I vurderingen af behov / udmålingen for tabt arbejdsfortjeneste skal indgå:

- Barnets alder og funktionsnedsættelse
- Omfanget af de pasnings-, pleje- og tilsynsopgaver, der er en følge af funktionsnedsættelsen
- Barnets udviklingsmuligheder, herunder alternative muligheder (dagtilbud, SFO/Special SFO, privatansat hjælper, aflastning m.v.)
- Forældrens egne forhold og tilknytning til arbejdsmarkedet
- Familiens og barnets forhold i øvrigt
- Mulighed for at tilrettelægge hverdagen i forhold til de konkrete opgaver
- Mulighed for at tilrettelægge opgaverne uden for arbejdstiden
- Sammenhængen med andre ydelser

I vurderingen af, om det er nødvendigt og mest hensigtsmæssigt, om det er en af forældrene eller andre der passer barnet, indgår følgende faktorer:

- Barnets alder, behov og udviklingsmuligheder (f.eks. risiko for, at barnet bliver isoleret)
- Forældrenes forudsætninger og evne i den konkrete problemstilling
- Opgavens karakter
- Hvad ønsker forældrene

- Hvad ønsker barnet/den unge
- Den voksnes forhold (f.eks. betydningen af tilknytningen til arbejdsmarkedet)
- Voksen/barn-forholdet (f.eks. betydningen af, at den ene forælder varetager den unges behov for personlig hygiejne)

Fuldt ophør

Varslings- og afviklingsperiode

Ved bevillinger for en afgrænset periode ophører bevillingen uden yderligere varsel, når bevillingen udløber.

Ved enkeltstående, ad hoc eller løbende bevillinger træffes konkret afgørelse om stop af bevilling, når det konstateres, at grundlaget for bevillingen bortfalder.

Såfremt der ikke træffes konkret afgørelse om stop af bevilling, er familien fortsat berettiget til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Når der træffes en afgørelse om ophør af tabt arbejdsfortjeneste, skal kommunen dels give borgeren en afviklingsperiode og dels varsle borgeren om, at afgørelsen betyder stop for hjælpen. Afviklingen og varslingen skal ske mindst 14 uger før afgørelsen kan sættes til ophør jf. Servicelovens § 3a. Varslet gælder uanset om borgeren klager eller ej.

Bevillingen ophører altid ved det fyldte 18. år. Familien varsles på forhånd ved den sidste opfølgning inden det fyldte 18. år. Der gives således ikke 14 ugers kompensation efter det fyldte 18. år, da der ikke er lovhjemmel i serviceloven til at udbetale kompensation for tabt arbejdsfortjeneste fra og med det fyldte 18. år.

Ved fuldt ophør af § 42:

- Afviklingsperiode – tabt arbejdsfortjeneste udbetales i 14 uger efter, at betingelserne for at modtage hjælpen er bortfaldet, medmindre der på forhånd er aftalt en bestemt periode
- Varslingsperiode – tabt arbejdsfortjeneste udbetales i 14 uger efter, at betingelserne for at modtage hjælpen er bortfaldet ved væsentlig nedsættelse af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Hvis borgeren ikke klager

Hvis borgeren ikke klager, løber varslingsperioden og afviklingsperioden parallelt. Det vil sige, at borgeren har ret til ydelsen i 14 uger, regnet fra tidspunktet for kommunens afgørelse.

Hvis borgeren klager

Borgeren skal have 4 uger til at klage over afgørelsen, og kommunen skal derefter have 2 uger til at genvurdere afgørelsen ud fra klagen fra borgeren, og Ankestyrelsen skal desuden have 8 uger til at behandle sagen. Hvis borgeren klager, kan kommunen ikke iværksætte afgørelsen, førend afviklingsperioden er udløbet. Det giver 14 ugers varslingsperiode og 14 ugers afviklingsperiode, i alt 28 uger.

Arbejdsindtægt i afviklingsperioden

Hvis borgeren i afviklingsperioden opnår en arbejdsindtægt eller øger sin arbejdstid, ophører udbetalingen af hjælp i det omfang, indtægten modsvarer den ydede hjælp.

I situationer, hvor en person, som i en årrække har modtaget fuld tids kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, ved ophør stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet, bør det lokale jobcenter kontaktes med henblik på at støtte til en behovsorienteret beskæftigelsesindsats. Såfremt borgeren har behov for det, kan socialrådgiveren yde hjælp til at rette henvendelse til Jobcenteret.

Forholdet til lov om arbejdsløshedsforsikring - i perioden med tabt arbejdsfortjeneste

Der kan opstå den situation, at et fuldtidsforsikret medlem modtager kompensation for tabt arbejdsfortjeneste efter Servicelovens § 42 og samtidig har et deltidsarbejde. Disse medlemmer vil normalt ikke ved ledighed (mistet deltidsarbejdet) være berettigede til arbejdsløshedsdagpenge, da de ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet i det krævede omfang. Der kan da blive tale om supplerende ydelse efter Servicelovens § 43.

Forholdet til lov om arbejdsløshedsforsikring – efter en periode med tabt arbejdsfortjeneste

Der henvises til, at borgeren kontakter egen A-kasse.

Forholdet til lov om aktiv socialpolitik

Der henvises til, at borgeren kontakter Beskæftigelse i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Forholdet til Ferieloven (Udbetaling af feriepenge)

Hvis en forælder modtager feriegodtgørelse efter ferieloven, kan der ikke ske udbetaling af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste samtidigt.

Nedsættelse af kompensation for tabt arbejdsfortjeneste

Når der træffes en afgørelse om ophør af tabt arbejdsfortjeneste, skal kommunen tilbyde forældrene en indretningsperiode, hvis kompensation for tabt arbejdsfortjeneste nedsættes i væsentligt omfang. Det er en konkret vurdering i den enkelte bevilling, hvad der vurderes som en væsentlig nedsættelse.

Sagsbehandling

Sagsbehandlingsfrister

Sagsbehandlingen sker hurtigst muligt fra ansøgningen er modtaget i Familierådgivningen. Borgeren skal have en afgørelse senest 8 uger efter ansøgningstidspunktet (Dette følger af politisk vedtagne sagsbehandlingsfrister i Ringkøbing-Skjern Kommune – for yderligere henvises til kommunens hjemmeside www.rksk.dk). Der kan være særlige situationer, hvor den angivne sagsbehandlingsfrist ikke kan overholdes, eksempelvis hvis der afventes oplysninger fra læge eller skole. Hvis en sagsbehandlingsfrist ikke kan overholdes, skal ansøgeren have skriftlig besked om, hvorfor og hvornår der kan forventes en afgørelse. Det kan i den mellemliggende periode afklares, om borgeren kan være berettiget til dagpenge efter barsellovens § 26, som skal søges ved Udbetaling Danmark)

Partshøring

At partshøre betyder, at der, inden der træffes afgørelse, til borger fremsendes dokumenter eller oplysninger i sagen:

- Som borgeren ikke forventes at kende indholdet af, hvis det er til ugunst for borgeren.
- Som borgeren ikke er bekendt med indgår i sagen, hvis dette er til ugunst for borgeren.

Reglerne om partshøring har til formål:

- At sikre et korrekt oplysningsgrundlag.
- At sikre borgerens medvirken til sagsbehandlingen.
- At sikre, at borgeren har en mulighed for at sætte sig ind i de nye oplysninger, og har en mulighed for at komme med bemærkninger til oplysningerne inden for en given frist.

Borgeren høres ikke i afgørelsen, men i grundlaget for afgørelsen.

Først når den i partshøringsskrivelsen angivne tidsfrist er udløbet, kan der træffes afgørelse i sagen.

Klage

Alle afgørelser vedlægges en klagevejledning og kan påklages til Ankestyrelsen jf. klagevejledningen. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagen kan ske skriftligt eller mundtligt til socialrådgiver/sagsbehandler.

Særlig supplerende tabt arbejdsfortjeneste – Servicelovens § 43

Formål

Formålet er, at forældre, der modtager løn og compensation for tabt arbejdsfortjeneste til sammen op til 37 timer ugentligt til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter Servicelovens § 42 og bliver ledige fra deres erhvervsarbejde, kan få mulighed for at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Det kan de via supplerende tabt arbejdsfortjeneste jf. Servicelovens § 43.

Betingelser

Betingelserne for at modtage en særlig supplerende ydelse er, at forælderen:

- Er arbejdsløshedsforsikret
- Ikke er berettiget til at modtage dagpenge efter lov om Arbejdsløshedsforsikring mv.
- Ikke er selvforskyldt ledig
- Ikke har et rimeligt tilbud om ansættelse i et deltidsarbejde og
- Ikke modtager andre ydelser til forsørgelse efter anden lovgivning

Omfang og varighed

Ydelsen udgør et beløb svarende til højeste dagpengesats, jf. lov om dagpenge ved sygdom og fødsel. Der kan dog kun udbetales et beløb, der svarer til 90 % af personens arbejdsfortjeneste i det arbejde, som pågældende er blevet ledig fra. Den særlige supplerende ydelse kan højst gives i 3 måneder efter udgangen af den måned, hvor ledigheden indtræffer.

Baggrunden for den begrænsede periode på 3 måneder er, at ydelsen skal ses som et økonomisk sikkerhedsnet i en afgrænset periode, så der er mulighed for, at forælderen selv med Jobcenterets bistand kan finde et nyt deltidsarbejde. Det er væsentligt, at personen bevarer tilknytningen til arbejdsmarkedet under perioden med hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.